

Posudek práce

předložené na Matematicko-fyzikální fakultě
Univerzity Karlovy

- posudek vedoucího   posudek oponenta
 bakalářské práce   diplomové práce

Autorka: Alžběta Oplištilová

Název práce: Analýza a řešení světelných křivek hmotné trojhvězdy δ Orionis

Studijní program a obor: Fyzika / Obecná fyzika

Rok odevzdání: 2019

Jméno a tituly vedoucího/opponenta: doc.RNDr. Petr Zasche, PhD.

Pracoviště: Astronomický ústav UK

Kontaktní e-mail: zasche@sirrah.troja.mff.cuni.cz

Odborná úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu přiměřený počet   méně podstatné četné   závažné

Výsledky:

- originální   původní i převzaté   netriviální kompilace   citované z literatury   opsané

Rozsah práce:

- veliký   standardní   dostatečný   nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet   četné

Celková úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky oponenta:

Autorka provedla detailní analýzu světelných křivek z družicových dat pro hvězdný systém Delta Orionis. Navíc byla odvozena excentricita a hmotový poměr ze spektroskopie. To samo o sobě představuje významný výsledek, protože nezávislých analýz pro tento systém mnoho publikováno nebylo.

Celková úroveň práce je adekvátní bakalářské práci, co se týče formy, obsahu i rozsahu. Použité metody jsou standartní, navíc detailně prezentovány (skoro jako podrobný manuál pro další uživatele), což je nutno ocenit. Nicméně jsem našel v práci několik, spíše menších, problémů:

- str.7, definice argumentu periastra - „...referenční roviny, ve které obíhá těleso“ - jistě není pravda
- str.8, problematická definice zářivého toku
- str.46, vzorec 4.5 – definice „n“ a „N_p“ v textu
- str.47, tabulka 4.2 – poněkud nešťastné zavedení označení veličin pro skvrny jako „zeměpisné“ souřadnice
- str.48 – je zde zmíněna použitá metoda Stellingwerfova, ale chybí na ni zcela citace
- str.50 – kap.5.1.2 – zde je psáno, že se spektrální čáry porovnávají se vzorovým spektrem (viz také popis u obr. A4,A6,A8,A10), což ale pravda není
- str.57+58 – obrázky s vykreslením magnitudy by měly být standartněji s otočenou y-osou
- str.62 – je škoda, že není nikde přímo vykreslen fit světelné křivky (screenshot z PHOEBE není příliš ilustrativní). Stejně jako je škoda, že nikde není ukázán fit SMEI dat
- str.65 – tabulka 5.3 – myslím, že uvedené potenciály nejsou „povrchové potenciály“, ale modifikované Kopalovy potenciály Ω (viz. tabulka 2.1)

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

- Na straně 22 je uvedena definice polodotykového systému. Může existovat systém, kde bude naopak vyplňovat Rocheovu mez ta méně hmotná hvězda a z ní přetékat hmota na tu hmotnější?
- V závěru na straně 75 je uvedeno, že SMEI fotometrie dává stejně hluboká minima a že tedy SMEI fotometrie je zatížena systematickou chybou. To je ale možná příliš odvážné a nepodložené tvrzení. Nelze to vysvětlit tím, že SMEI data jsou v jiném fotometrickém filtru, ve kterém ihned budou poměry luminosit všech tří složek $L_1/L_2/L_3$ naprosto odlišné a potom i hloubky minim mohou být v takovémto filtru totožné?

Práci

doporučuji

nedoporučuji

uznat jako bakalářskou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis oponenta: V Praze dne 4.června 2019